

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин
від 16 вересня 2015 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! У нас на сьогодні заплановане засідання комітету і за інформацією колег з секретаріату у нас відсутні колега Рабінович, колега Фельдман. Інші мають до нас приєднатися. Така інформація є стосовно колеги Джемілева. Колега Чубаров повідомив, що він не зможе взяти участь. Юлія Володимирівна Тимошенко повідомила, що вона зараз на 14.30 важливе засідання податкового комітету, там має доповідати один з законопроектів і приєднається до нас. І за інформацією колега Джемілев тут є, він зараз до нас приєднається. Отже у нас таким чином буде кворум, який складає шість мінімум з десяти і ми можемо рухатися. Також мене повідомили, що сьогодні має відбутися з'їзд однієї з партій і деякі колеги, які є учасниками цього з'їзду також мають безумовно взяти у ньому участь. Думаю ми впораємось до того часу з порядком денним.

Стосовно порядку денного. Перед вами є порядок денний, який заздалегідь був розісланий, за винятком одного питання. Воно зазначене як додаткове питання і стоїть в проекті порядку денного під номером три. Ідеться про проект закону про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» щодо підстав для видачі посвідки на тимчасове проживання представникам іноземних засобів масової інформації, № 3048, внесений Кабінетом Міністрів України. Це третє у нас в порядку денному стоїть. До мене звернувся, я поясню чому пропонується його внести як додаткове питання. До мене звернувся міністр інформаційної політики Юрій Стець з проханням розглянути це на засіданні комітету з двох причин. Перше, як ви побачите, ідеться про те, що це питання більш технічне. Просто від Держкомтелерадіо пропонується передати Міністерству інформаційної політики подання на видачу посвідки на

тимчасове проживання представникам іноземних ЗМІ, яке іде до Державної міграційної служби. І друге пов'язано з тим, що у зв'язку із подіями на сході України, також у зв'язку з внутрішньополітичним календарем зараз є достатньо велика зацікавленість іноземних ЗМІ, потрібно щоб питання їх акредитації також, включаючи посвідку на тимчасове проживання, щоб це було врегульовано заздалегідь.

У зв'язку з тим, що цей законопроект було внесено до Верховної Ради лише сьомого, якщо я не помиляюсь, вересня. Наш комітет визначено головним. Я не заперечував, але за умови що міністр сам прийде доповість цей законопроект, на що він погодився і на третю годину він має бути. Якщо безумовно не буде заперечень колег.

Отже з цим доповненням хто за те, щоб затвердити порядок денний? Прошу голосувати. За? Проти? Утримались? Прийнято одногласно.

Переходимо до першого пункту порядку денного. Проект закону про внесення змін до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» щодо розширення категорії репресованих, що підлягають реабілітації. Реєстраційний номер 1080. Його автори є наші колеги народні депутати. У нас є присутні представники групи авторів, зокрема Юрій Васильович Бублик. Будь ласка.

БУБЛИК Ю.В. Доброго дня, шановні колеги. Юрій Бублик, Всеукраїнське об'єднання «Свобода» Полтавщини. Я є співавтором цього законопроекту. В законопроекті пропонується внести зміни до статті другої Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій» з метою остаточної реабілітації осіб, що були несправедливо засуджені та репресовані за боротьбу з окупаційним режимом, який був встановлений СРСР.

Відповідно до чинної редакції цієї статті реабілітації не підлягають особи, щодо яких у матеріалах кримінальних справ є сукупність доказів, які підтверджують необґрунтованість притягнення них до відповідальності за зраду батьківщині, шпигунство, диверсії, шкідництво, саботаж, терористичні

акти, злочини проти людства і людяності, каральні акції щодо мирного населення, вбивства, мордування громадян і пособництво у цьому окупантам в період Великою вітчизняною війни, збройні вторгнення на територію України, організацію збройних формувань, які чинили вбивства, розбой, грабїжі та інші насильства та особисту участь у вчиненні цих злочинів. Не підлягають реабілітації також особи, засуджені за злочини проти правосуддя, пов'язані з застосуванням репресій, навіть якщо вони самі згодом зазнали репресій. У законопроекті передбачається із числа зазначених осіб виключити засуджених за зраду батьківщини, шпигунство, диверсії, шкідництво, саботаж, пособництво окупантам у період Великої вітчизняної війни, збройні вторгнення на територію України, організацію збройних формувань, а також встановити, що не підлягають реабілітації також особи, засуджені за злочини проти правосуддя, що стали безпосереднім способом вчинення репресій або іншою підставою для їх подальшого застосування, навіть якщо такі особи згодом самі зазнали репресій.

Основним завданням ухвалення вказаного законопроекту є остаточна реабілітація осіб, що були несправедливо засуджені та репресовані за боротьбу з окупаційним режимом, який був встановлений СРСР після агресії проти Української народної республіки. Виправдання збройної боротьби проти окупаційного режиму – правова необхідність, яка тягне за собою відновлення незалежності України та поширена до осіб, що протягом двадцятого століття боролися за відновленні незалежності України. Ухвалення проекту закону України дасть змогу юридично підкреслити відмінність державності України від окупаційного режиму УРСР, боротьба проти якого не може розглядатися як злочин і засуджуватиметься в Україні. Прошу підтримати будь ласка цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, є в матеріалах, які роздані, висновок головного науково-експертного управління. Також у нас присутні представники профільних міністерств, зокрема заступник міністра соціальної

політики Віталій Вадимович Мушинін. Будь ласка, прошу висловитись. Прошу натиснути клавішу.

МУЩИНІН В.В. Ми також розглядали цей законопроект і можемо зазначити наступне. Що на цей час у нас дійсно є певна необхідність забезпечити соціальними гарантіями тих осіб, які сьогодні відповідно до законодавства мають отримати відповідні пільги та соціальні гарантії. Що стосується запропонованих змін до Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» на нашу думку зовсім обґрунтовано є питання щодо вилучення із списку таких, які не підлягають реабілітації громадян, зокрема забезпечували допомогу в період Великої вітчизняної війни окупаційному режиму фашистської Германії або інших питань. Тобто ми на цей час суто по відношенню до тих осіб, які сьогодні мають статус реабілітованих осіб вважаємо, що це не зовсім соціально справедливі речі. Крім того, на нашу думку внесення відповідних змін потребуватимуть відповідного бюджетного фінансування. На цей час нам дуже важко зрозуміти яка кількість таких громадян увійдуть до переліку пільгових категорій громадян і відповідно розрахувати бюджет на шістнадцятий рік це також є проблематичним. Тому у нас є такі застереження до цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо я правильно зрозумів ви не виступаєте проти самої ідеї цього законопроекту, а звертаєте увагу і з вашої точки зору якщо іти звичайним шляхом, то обсяг і питома вага цих зауважень вона не дозволить доопрацювати його між першим і другим читанням. Тому, що є речі, які не відбиті зараз.

Хто хотів би висловитись, представники яких?.. Прошу. Колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Тільки уточнення. Я не дуже розумію. В даному випадку ми маємо порівняльну таблицю, яка складається стаття друга виключно. Так я розумію? У пояснювальній записці визначено збільшення певних витрат щодо щомісячного фінансування тільки що ми бачили. Можете ще раз пояснити, бо я не розумію в чому помилка?

БУБЛИК Ю.В. До мене запитання?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Да, якщо можете поясніть. Бо я бачу в пояснювальній записці що ви пропонуєте наприклад компенсацію щомісячну в розмірі мінімальної заробітної плати.

БУБЛИК Ю.В. Ага, це на моя пояснювальна записка. Це міністерства мабуть пояснювальна записка. Но мова про фінансування не іде. Мова іде про справедливість для того, щоб люди, які зі зброєю в руках воювали за незалежність України, тому що зараз зважувати який окупант був кращий, чи німецький чи советський це п'яте питання. То є другий був окупант по відношенню до Української народної республіки, яка була окупована, на базі якої було створено УРСР. І люди, які зі зброєю в руках боролися за незалежність України в умовах сьогодення, в умовах реально незалежної України, за яку сьогодні продовжується боротьба, повинні бути реабілітовані і питання фінансів ми взагалі не піднімаємо, лише питання справедливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Пацкан, прошу.

ПАЦКАН В.В. У мене теж тоді уточнення. У якому контексті... сама ідея правильна. Але у якому контексті справедливості. У нас же є закон про компенсацію тим особам, які воювали на сході, ми вчора проголосували закон про відпочинок, про сім'ї і так далі і тому подібне. Поясніть саму ідею. Що ви хочете донести, як повинна бути самий механізм?

БУБЛИК Ю.В. Мова іде про патріотів, які в часи УРСР, мова не про сьогодення, які в часи УРСР, в часи советської окупації. Це визвольні змагання початку двадцятого століття, коли вже УРСР було утворено і ходили і зимові походи і в холодному яру боротьба велась і так далі. З однієї сторони це озброєне протистояння, так, це збройна боротьба. Але ця збройна боротьба була спрямована задля досягнення незалежності України. Хотілося б цей спектр осіб, які підлягають реабілітації, розширити. Щоб ті, хто зі зброєю в руках боровся за незалежність України в часи УРСР також підпали під цю реабілітацію.

ПАЦКАН В.В. Тобто правильно розумію, що всі визвольні рухи, в тому числі ОУН-УПА були так само визнані на рівні з тими, хто захищав інтереси держави, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто хотів би висловитись, будь ласка. Є представники Уповноваженого з прав людини? Прошу.

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В. У нас немає зауважень до проекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але дивіться. На скільки я розумію про що ідеться, зокрема і щодо висновку науково-експертного управління. Відсутнє розуміння який механізм може бути задіяний для реалізації передбачених цим законом змін. На підставі чого, ким, у якому порядку буде здійснюватись ця реабілітація. Другий. Частина друга стаття друга проекту там, де як раз порівняльна таблиця, про яку тут говорили. Не зрозуміло за якими критеріями злочини проти правосуддя можуть вважатися такими, що стали безпосереднім способом вчинення репресій або іншою підставою для їх подальшого застосування. І ідеться також про те, що визнання засуджених за вказані вище злочини жертвами політичних репресій не пов'язується з

самими політичними репресіями та може поставити цих осіб у нерівне становище з реабілітованими громадянами у зв'язку з репресіями. Ці зауваження, які тут я їх озвучив, присутні, та зокрема з висновку ГНЕУ, для того щоб також взяли до уваги. Будь ласка, хто хотів би висловитись? І безумовно ми маємо негативний висновок Мінфіну, який зазначає, що реалізація законопроекту потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету. І тут також ідеться про те, що ми говорили, законопроект у запропонованій редакції навряд чи можна доопрацювати до другого читання і пропонується повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу, які є пропозиції?

ПАЦКАН В.В. Або ми прописуємо нормально критерії, тобто автори розширюють зміст самих критерій і тоді ми запускаємо і голосуємо за основу. Якщо нам не міняє самої змісту та форми закону, якщо ми не зможемо це доопрацювати у другому читанні, нехай скажуть фахівці, тоді на повернення колегам і в короткі терміни щоб його відпрацювати. Якщо треба можемо навіть підключитися і ми, наші народні депутати. Але це мусять сказати фахівці, чи воно змінить зміст і форму самого законодавчого акту. Якщо ми розширимо критерії. Пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми два варіанти маємо. Або повернути з урахуванням цього обговорення на доопрацювання і на ці зауваження, які були висловлені у висновку і під час обговорення, звернути увагу і внести зміни до законопроекту або виносити на перше читання, але тоді є суттєві проблеми, на які вказується у висновку ГНЕУ, зокрема є стаття 116 Регламенту і у зв'язку з цим цей проект може просто, навіть якщо він буде винесений в зал, він не пройде далі, оскільки будуть суттєві зміни. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Дуже б не хотілось, щоб ідея була сама знівельована, в залі не проголосована і знову ми отримали протистояння в суспільстві. Я б не

хотів. Якщо ми хочемо цих людей визнати, тоді нам треба прописати нормально критерії, щоб вони були такі, де буде кожний народний депутат розуміти. Тому що нам треба буде голоси в залі. Тут вже нехай автор скаже так само своє заключне слово. Як пан Юрій вважає, але не хочеться, щоб цей законопроект потрапив в зал, там був провалений і знову було протистояння в суспільстві. Як приклад, у нас уже було декілька таких протистоянь, не буду наголошувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Васильович, прошу.

БУБЛИК Ю.В. Шановні колеги, ми маємо двадцять чотири роки відновлення новітньої незалежності України, цих людей мабуть на пальцях можні перерахувати, які боролися в часи УРСР зі зброєю в руках за незалежність нашої держави. На переконання авторів законопроекту абсолютно його зміст не змінюється, ми лише розширюємо спектр осіб, які можуть підпадати під реабілітацію. Коли у законопроекті було зазначено зраду батьківщини, то люди, які взяли до рук зброю в часи УРСР, вони УРСР не вважали своєю батьківщиною, вони вважали Україну батьківщиною, а УРСР вважали окупаційною владою і якби УРСР була дійсно народною владою, то ми б не мали репресій, голодоморів і тому інших негарних речей. Розуміємо, так, про що говориться? Тому хотілося б цей спектр людей, які підпадають під цю реабілітацію, знову ж я акцентую увагу на тому, що це не фінансове, не матеріальне питання, лише питання справедливості. Щоб люди, які... визнання, що вони реабілітовані. Звичайно ми не чіпаємо питання злочинів проти людства і людяності, незалежно від того які цілі переслідуються, це залишається злочином на всі віки. Але питання зраду батьківщині, шпигунство, диверсії, шкідництво, саботаж, збройні вторгнення на територію УРСР...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Але я уточню одне запитання. Коли колега Пацкан задавав уточнюючі питання це мається на увазі ОУН-УПА, як ви сказали так. Про це ідеться?

БУБЛИК Ю.В. Це всі учасники...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але є люди, які не були в ОУН-УПА, але також під ці категорії підпадали.

БУБЛИК Ю.В. Це початок національно-визвольних змагань двадцятого століття. Це різні.. Зараз досліджує цю тему дуже гарно Роман Коваль, історик. Це різні формування, об'єднання українців для захисту від продрозверстки і інших речей, які проводжувалися більшовицькими окупантами. Вони зі зброєю в руках захищали свою свободу, своє село і право бути господарем на своїй землі. Щоб вони також підпали під цю реабілітацію. По великому рахунку 99 відсотків їх в живих немає тих людей, але справедливість, як на мене, повинна перемогти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але це дійсно це так, як ви заявили, оскільки і Мінфін і Міністерство соціальної політики говорять про інше. Що оскільки тоді буде пільгова категорія, тоді безумовно як пільгова категорія вони повне право мають подавати на відповідні виплати і так далі. Хоча ви говорите що це лише моральне визнання.

БУБЛИК Ю.В. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останнє, колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я ще раз хотів би перепитати з юридичної точки розу. Декілька разів я питався зрозуміти що відбувається, що саме написано в даному випадку. Бо все, про що ми зараз говоримо, я це чітко не бачу. Я бачу наступне. Що ви пропонуєте вийняти з тексту закону зраду батьківщині, тобто люди, які зрадили батьківщину, зараз будуть реабілітовані. Ви пропонуєте зняти шпигунство та диверсію, шкідництво та саботаж. А також ви пропонуєте вийняти з тексту закону пособництво в цьому окупанту в період Великої вітчизняної війни. Тобто всі, хто зрадили, а були зрадники і не з ОУН-УПА, всі хто шпигували, ви пропонуєте їх всіх реабілітувати?

ПАЦКАН В.В. Радянські розвідники і так далі.

БУБЛИК Ю.В. Пояснюю. Для українців УРСР не була батьківщиною.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Але відповідаєте за всіх.

ПАЦКАН В.В. Якщо попадуть в ту категорію скажімо спецагенти, які працювали... шпигуни, вони тоді підпадають під дію цього закону і ми їх реабілітуємо і ми даємо їм можливість...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Фашистські загарбники звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власне про це і йшлося, коли ми поставили на самому початку питання, що сама ідея і коли ви уточнили про яку категорію ідеться, вона заслуговує на підтримку. Але у випадку, якщо зараз воно піде так, то з нашого досвіду ми бачимо, що навряд чи, такі аргументи будуть висловлюватися, закон навіть може бути не схвалений і в першому читанні.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. І юридична... *(нерозбірливо)*. Я закінчу з вашого дозволу. Останнє. Збройні вторгнення на територію України. Всі, хто..

ПАЦКАН В.В. Диверсійні групи і так далі.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Збройні вторгнення на територію України, організація збройних формувань. Тобто ми всіх теж їх реабілітуємо, без винятку? Якщо мова іде про УПА, людина, яка захищала державу від УРСР це зрозуміло. Але в даному випадку іде навіть інформація.. ми реабілітуємо фашистську Германію за те, що вона напала на УРСР? Так я розумію закон? Я думаю це буде чудовий рекламний ролік для...

БУБЛИК Ю.В. Потрібно було двадцять чотири роки новітньої незалежності, щоб наше суспільство, а в першу чергу Верховна Рада України, визнала УПА героями України, захисниками України і борцями за незалежність України.

ПАЦКАН В.В. Але пан Юрію, давайте тоді пропишемо: воїнів ОУН-УПА і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про це власне і йдеться.

ПАЦКАН В.В. Не питання. Ми за то і кажемо: давайте розширимо критерії, категорії. Питань нема. Давайте пропишемо сюди воїнів ОУН-УПА і все. Якщо в нас є ще якийсь інші визвольні рухи, тоді перерахуємо їх так само. Тому що ми зараз тих, хто диверсії створював проти нашого суспільства. Інколи може ті диверсії і воїнів самих ОУН-УПА або проти населення України робили. Тобто ідея непогана, ідея нормальна. Тоді пропишемо чіткі критерії...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. УПА робили збройні вторгнення на територію України? Чому мова іде про ОУН-УПА? Збройні вторгнення, які викреслюють з даного законопроекту, вони нападали на Україну?

ПАЦКАН В.В. Вони діяли в межах України.

БУБЛИК Ю.В. Було ряд зимових походів на початку двадцятого століття в періоди національно-визвольних змагань, які пересікали кордон УРСР для того щоб відновити незалежність України. Боротьба йшла за Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, будемо підводити підсумки.

БУБЛИК Ю.В. Ухвалюйте рішення, я вас не переконаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу підбити підсумки нашого обговорення. Перше, воно засвідчило, що тут є позитивне і одностайне ставлення щодо необхідності врегулювання цієї проблеми і з моральної точки зору, і тут є прив'язка безумовно і соціальна або фінансово-соціальна. І якщо ідеться про ту категорію, зокрема називалася ОУН-УПА та інші учасники визвольних змагань. З іншого боку зазначалося, що в такому розширеному тлумаченні, зокрема наводилися приклади, це може фактично дати можливість тлумачити речі, які відбувалися навіть не в західній Україні, а в інших частинах України, де ані ОУН-УПА ані інші учасники визвольних змагань не були присутні і історики про це також говорять. В даному випадку я думаю, що є логіка в виступах тих колег, зокрема і елементи, на які звертає головне науково-експертне управління для того, щоб не втратити саму організуючу ідею і посил законопроекта запропонувати його повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Комітет має намір в тому сенсі підтримати такий, як тільки авторський колектив або інші з урахуванням цих

застережень внесли би його, перевнесли законопроект. Безумовно, комітет розглянув би його, можливо в пріоритетному плані. Тому поступило дві пропозиції. Перша – за результатами розгляду у першому читанні повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Хто за таку пропозицію прошу голосувати. За? Раз, два, три, чотири. Хто проти? Утримались? Два. Отже більшістю з присутніх прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді за результатами першого читання направити авторам – суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Дякую.

Другий законопроект. У нас є Міністр інформаційної політики, як ми і домовлялися, перед тим у нас є ще один законопроект, таж авторська група. Проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правового регулювання роботи громадських об'єднань та приведення нормативно-правових актів до норм чинного законодавства, 1232. Представляє Юрій Васильович Бублик, прошу.

БУБЛИК Ю.В. Шановні колеги, прошу вашої уваги. Законопроект за реєстраційним номером 1232. Для реалізації права громадян на об'єднання в Україні було ухвалено Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 12-го року, що набув чинності з 1 січня 13-го року. Положення попереднього Закону України «Про об'єднання громадян» від 92-го року, який регулював діяльність об'єднань громадян до 13-го року викликав критику міжнародних та національних експертів. У 2008 році Європейський суд з прав людини визнав його недемократичним і наразі він втратив чинність. Проте залишається неврегульованим питання подальшого функціонування тих громадських організацій, які були зареєстровані до набрання чинності Законом України «Про громадські об'єднання». Зокрема, станом на сьогодні більше 50 тисяч громадських об'єднань України втратили можливість реалізовувати права, надані Законом України «Про звернення громадян» об'єднанням громадян, а не громадським об'єднанням.

Законопроектом пропонується врегулювати деякі питання діяльності громадських об'єднань стосовно процесу розгляду, вирішення та надання відповіді на звернення громадян, мовою, якою звернення оформлені та особистого прийому громадян керівниками громадських об'єднань.

Оскільки відповідні питання реалізації громадськими об'єднаннями своїх прав в професійній діяльності не приведена у відповідність з Законом України «Про звернення громадян», Законом України «Про статус народного депутата України», «Про статус депутатів місцевих рад», відповідно виникла необхідність врегулювати це на законодавчому рівні.

Метою прийняття законопроекту є збереження структури всеукраїнських громадських організацій зареєстрованих до набрання чинності Закону України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 12 року та оптимізація процесу реалізації громадянами свого права на звернення; спонукання органів державної влади і місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, оперативно реагувати на звернення громадян.

Завданням даного законопроекту є забезпечення належної реалізації гарантованого чинним законодавством України права громадянина на звернення.

Внесення відповідних змін до Закону України «Про звернення громадян», «Про статус народного депутата України», «Про статус депутатів місцевих рад» усуне правові колізії в законодавстві України та більш чітко врегулює порядок роботи громадських об'єднань зі зверненнями громадян, а також реалізації права громадянина на звернення. Громадяни отримують додаткові гарантії реалізації та захисту свого права на звернення, що в загальному заліку сприятиме усуненню штучних перешкод на шляху демократичних змін в Україні.

Прошу підтримати цей законопроект. Якщо в 2-х словах, то в вище перелічених законах України ми вносимо зміну там, де йшло по тексту «об'єднання громадян» пропонуємо замінити на «громадські об'єднання» у

відповідності до Закону України «Про громадські об'єднання». Тут така технічна правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Це зрозуміло. Будь ласка, спочатку, хто з присутніх запрошених? Мін'юст присутній тут у нас? Будь ласка, коротко викладіть. Сідайте. Але коротко й чітко. Тому що зміст зрозумілий, але зрозуміло також, що є не лише три закони, в яких є ці «об'єднання громадян» вживаються замість «громадських об'єднань».

РИБИЦЬКИЙ О.В. Доброго дня. Позиція остаточно формується, але є в нас питання щодо юридичної техніки, щодо підходу, обраного суб'єктом законодавчої ініціативи з урахуванням того, що конституційний термін «об'єднання громадян» є набагато більш ширшим, ніж «громадське об'єднання» і тому ми вважаємо необхідно більш виважено підійти до змін до закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А саме, якщо більш конкретно сказати?

РИБИЦЬКИЙ О.В. Конкретно «об'єднання громадян» включає в себе не лише громадські об'єднання, але й політичні партії, непідприємницькі товариства, асоціації органів місцевого самоврядування. Тобто може бути така ситуація, якщо ми внесемо такі автоматичні зміни, то десь припустимось того, що будуть звужені права інших, ніж громадські об'єднання, об'єднання громадян.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто Ви іншу логіку пропонуєте?

РИБИЦЬКИЙ О.В. Так ми пропонуємо більш виважено підійти. Не просто міняти слова словами, а більш... тому що тут є проблема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

РИБИЦЬКИЙ О.В. І крім того, останнє зауваження. У нас є питання по тому, як саме громадські об'єднання будуть контролювати Закон «Про звернення громадян»? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колега Пацкан, Ви хотіли висловитись. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Я просто те, що сказав тільки що представник Мін'юсту, що ми звужуємо саме коло об'єднань громадян. Може, в автора є щось пояснити більш глибоко по цьому питанню?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку, перш ніж автор, можливо хтось ще хотів би висловитись? Хочу зазначити, що в законі про ці зміни до Закону «Про звернення громадян» (щодо електронних звернень) зараз вживається термін «громадські». Тобто тут також є фактично та ж сама проблема, яку Ви пропонуєте вирішувати більш виважено. Юрій Васильович, прошу.

БУБЛИК Ю.В. Шановні колеги, мета переслідувалась одна – привести його у відповідність до нового Закону «Про громадські об'єднання». Тому ми взяли в інших законах, де використовується термін «об'єднання громадян», трансформували в «громадські об'єднання», щоб відповідало цьому закону, який з 1 січня 13 року вступив в дію. Щоб не було приводу для чиновників різних інстанцій відписувати і трактувати, що ви «об'єднання громадян», а не «громадські об'єднання» і так далі. В деякій мірі поділяю позицію юстиції, що дійсно «об'єднання громадян» більш ширше, але все одно тоді треба хай юстиція долучиться і врегулює оцей негаразд, який виник у нас в законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Власне зрозуміло, в чому є проблема. В різних законах різні терміни вживаються. Є конституційний термін, який вживається в Конституції – «об'єднання». Право на об'єднання політичні партії та громадські організації. І є також зауваження, що в даному випадку Вашим законопроектом пропонується внести зміни до лише трьох законів. В той час, коли масив законів більший, де оці різні терміни вживаються: «об'єднання громадян» і громадські організації. Тобто фактично вихід який був би? Щоб або народні депутати або Міністерство юстиції підготували такий законопроект, в якому це, як Ви сказали, виважено і з урахуванням власне цих розбіжностей, було внесено. Тоді питання яке. Чи добиваємося ми цієї мети, якщо піде цей закон, який вносить зміни лише до 3-х законів замість того, щоб більш, і Ви погоджуєтесь з тим, системно вирішити? Так, прошу.

БУБЛИК Ю.В. Шановні колеги, до того часу, поки цю проблему не піднімали, вроді її не існувало. Хоча ці законопроекти, левова часка законопроектів, готується Всеукраїнським об'єднанням «Свобода», виходячи із звернень громадян. Тобто люди стикаються з тією чи іншою проблемою, пишуть. На звернення ми готуємо законопроекти. Я гадаю, якщо ми його пустим це законопроект на перше читання, у всякому разі це вже буде, привернемо увагу суспільства, що є така проблема. В друге – всі сторони законодавчої ініціативи зможуть подати альтернативні законопроекти. Таким чином ми прискоримо юстицію подати свій законопроект. І я гадаю, це буде правильно. Тут немає нічого смертельного. Хай частинку, але врегулюємо. Між первим і другим читанням народні депутати України внесуть свої поправки. А можливо, воно до другого читання і не дійде. Тобто щоб дати процес.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І також йдеться про той аспект, на який звернули увагу експерти, щоб не було звуження, зокрема права звернення до політичних

партій, в даному випадку, також можна. Я бачу в цьому певну логіку і я думаю... я пропоную тоді за те, щоб цей проект розглянути в першому читанні і прийняти за основу. Пан Брензович, прошу. Колега Брензович.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Не знаю, яка логіка в тому, що ми запускаємо законопроект, який ми знаємо, що вона протирічить Конституції України. В зв'язку з тим, що законопроект звужує права людей. Я не бачу в цьому сенсу. Пробачте. Якщо тут вже виступив представник Міністерства юстиції, інші люди скажуть, що тут дійсно сьогоднішній стан не відповідає законодавству. Але ми зараз робимо наступне. Запускаємо ще один проект закону, який ми свідомо знаємо, що не відповідає Конституції України. Навіщо це ми робимо? Якщо не врегулює, то не врегулює повністю процес. Я би подумав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги, йдеться про те..

БРЕНЗОВИЧ В.І. Давайте відправимо на доопрацювання, якщо залучилося Міністерство юстиції до нас з таким законопроектом, який був би приємливим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Отже поступило дві пропозиції. Перша - з урахуванням обговорень врахувати і прийняти в першому читанні за основу, як перша. І друга, я поставлю на голосування другу, якщо не пройде перша, повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Хто за те, щоб цей законопроект за результатами розгляду прийняти в першому читанні за основу? Хто «за», прошу голосувати. Раз, два, три. «Проти»? Один. «Утримались». Один. Нам потрібно чотири. У нас немає... А, є, Суслова, її голос «за». Отже пройшла перша тоді пропозиція. І тоді ми не ставимо на голосування другу. Дякую, Юрій Васильович.

І ми зараз можемо перейти до розгляду питання, яке ми внесли в порядок денний як додаткове питання. Це законопроект №3048. Про суть я вже коротко розповів. Присутній у нас Міністр інформаційної політики Юрій Ярославович Стець. Юрій Ярославович, прошу, будь ласка, до мікрофону.

СТЕЦЬ Ю.Я. Доброго дня, колеги. Суть дуже проста. Згідно рішення Верховної Ради України від 15.02.2015 року № 185-VIII про тимчасове припинення акредитації журналістів та представників деяких засобів масової інформації Російської Федерації при органах державної влади України, згідно цього рішення, Міністерству було доручено розробити та внести проект нормативно-правового документу щодо порядку акредитації журналістів та представників іноземних засобів масової інформації в Україні. Однак процедура акредитації іноземних журналістів була скасована в 11-му році. Як такої її просто не існує. На цей момент Постановою Кабінету Міністрів було зроблено наступний крок: внесено зміни в Постанову Кабінету Міністрів, зараз скажу, як це звучить, проект змін до Постанови Кабінету Міністрів про правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 01 червня 11 року. Внесено наступне речення: «Здійснення професійної діяльності представником іноземного засобу масової інформації». Ця Постанова Кабінету Міністрів дозволяє зараз журналістам іноземних ЗМІ перебувати в Україні не 45 днів, а до півроку.

Щодо акредитації. Суть цього проекту закону, який ми би просили розглянути Ваш Комітет і проголосувати за основу і в цілому і рекомендувати Верховній Раді проголосувати так само за основу і в цілому. Логіка дуже проста. Зобов'язавши Міністерство інформаційної політики розробити нормативно-правовий документ щодо акредитації представників іноземних ЗМІ, треба внести технічну правку в проект закону, який ми зараз пропонуємо з тим, щоби зобов'язати саме Міністерство розробити. Оскільки в Положенні про Міністерство написано, що це є центральний орган

виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері забезпечення інформаційного суверенітету України. Отже ця технічна правка дасть нам можливість саме і реалізувати те, що закладено в рішенні Верховної Ради лютого 15 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інституційно це буде означати, що від Держкомтелерадіо, як це було попередньо здійснювати...

СТЕЦЬ Ю.Я. Так, Держтелерадіо... Не керувати, а розробить нормативно-правовий документ, який потім Верховна Рада має прийняти як проект закону або не прийняти про акредитацію. Але для того, щоб ми його розробили, нам треба просто дати можливість це зробити. У Держтелерадіо не існувало до цього жодного нормативно-правового документу і в принципі немає жодних повноважень, оскільки це не є суб'єкт законодавчої ініціативи. Це перше. А друге, взагалі проблема в тому, що у нас це все створювалось тоді, коли ще не було Інтернету, коли, ну от, наприклад, інформаційних агентств. Тобто цей проект закону і взагалі ці нормативно-правові документи ми розробляли спільно і на прохання представників іноземних ЗМІ. Загалом з нашими юристами розробляли ці нормативно-правові документи представники «Reuters» - Сергій Каразій, Дмитро Власов - «Associated press», Сергій Лойко – «Los Angeles Times», Вікторія Бутенко – «CNN». Була делегована від представників іноземних ЗМІ Ганна Цуканова. Це «Франс прес Агенція». І разом з нашими юристами вони розробляли цей пакет документів. Відповідно це акцептовано ними, це їх бачення. Воно абсолютно є логічним і відповідає всьому баченню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

СТЕЦЬ Ю.Я. Ще, я перепрошую, одна хвилинка. Ще в чому є проблема: що існує список заборонених для в'їзду певних журналістів певної країни-

агресора, яка веде, як на мене, військові дії проти України. І жодним якимось документом це не регламентується взагалі. Тобто немає просто процесу акредитації як такої. Тобто якщо би був би такий документ, то він би давав можливість акредитувати ЗМІ або не акредитувати. Відповідно вони просто були б не акредитовані, а значить не змогли б займатися своєю професійною діяльністю на території України. Ну от десь так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, отже йдеться про дві речі. Перша річ більш технічна, оскільки в складі центральних органів є Міністерство, якого не було до того. Юрій звернув увагу на те, цей специфічний елемент, але важливий – акредитації він фактично не здійснювався. І третій – контекстуальний. У зв'язку з гібридною війною, одним з елементів якої є інформаційна війна і пропаганда, для того щоб іноземні ЗМІ могли мати більш сприятливий механізм здійснення їх роботи, професійних обов'язків, їх реалізації в Україні, пропонується таким чином це вирішити. Хочу звернути увагу, що цей проект закону погоджений без зауважень всіма відповідними міністерствами і відомствами. На мене він виглядає як такий більш технічний. Була пропозиція і я підтримую, що він міг би бути схвалений. Взятий за основу і ухвалений в цілому також. Будь ласка. Чи є бажані висловитись? Будь ласка, колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Перш за все хотів би подякувати пану міністру, що прийшов до нас представити цей нормативно-правовий документ. Але нічого про акредитацію та інші речі, про що ви розповідали, в даному законопроекті немає. Я хотів би все ж таки перш за все врегулювати для себе декілька питань. Мова йде виключно про те, що замість відповідного державного органу відповідального за реалізацію державної політики в інформаційній та видавничій сферах поставити іншу назву центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері забезпечення інформаційного суверенітету України.

СТЕЦЬ Ю.Я. Так, для того, щоб ми мали повноваження розробити, які на нас покладені рішенням від 2 лютого 15 року Верховною Радою, нам потрібно внести цю технічну правку, тому що ми в принципі не можемо зробити, не маючи такої можливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Положення про акредитацію – це не закон.

СТЕЦЬ Ю.Я. Тобто Ви, якщо вносите ці зміни, то це дає мені можливість як профільному міністерству розробити і внести на ваш розгляд. Я і так є суб'єктом, але тут є оця колізія, якає в цьому технічному. Це є та технічна правка, яка дає мені можливість розробити і принести на ваш Комітет сам проект закону. А оскільки я зараз не маю такої можливості згідно закону...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. В даному випадку мова йде – підстави для видачі посвідки на тимчасове проживання у випадку приєднання частини такої то такої...

СТЕЦЬ Ю.Я. Так. І щоби розробити цей проект акредитації, мені потрібно мати ці повноваження. Ні це буде проект закону про акредитацію і певні зміни до певних нормативно-правових документів, в тому числі про акредитацію.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. А вданому випадку такий орган, який існував, він існує?

СТЕЦЬ Ю.Я. Держтелерадіо.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ага. Тобто ми забираємо в Держтелерадіо такі повноваження?

СТЕЦЬ Ю.Я. Ви їх не давали Держтелерадіо. Тому що Ви як законодавці, прийнявши Закон від 2 лютого 15 року, зобов'язали профільне міністерство розробити проект закону про акредитацію. Саме тим рішенням, яке ви прийняли 2 лютого. Для того, щоб я виконав цю вимогу, в тому числі і Коаліційну угоду, яка є, мені потрібно мати ці повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну а Держтелерадіо не має відносин до роботи інформаційних агенцій або друкованих засобів масової інформації.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Тобто Ви заміщаєте один орган іншим? Ну дивіться ще раз. Мова йде про...

СТЕЦЬ Ю.Я. Держтелерадіо не є суб'єктом законодавчої ініціативи.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Але мова йде про те в даному випадку, що для того щоб хтось отримав посвідку на тимчасове проживання, він повинен буде надати певний перелік документів, включаючи медичне страхування, та також було подання, звернення іноземного засобу масової інформації та подання відповідного державного органу. Зараз Ви зміните відповідний державний орган...

СТЕЦЬ Ю.Я. Ні. Зараз не існує взагалі. В 11 році була відмінена як така акредитація. Зараз не існує взагалі жодного нормативно-правового документу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Не про акредитацію мова. Мова йде про посвідку на тимчасове проживання. Ми з цим стикалися...

СТЕЦЬ Ю.Я. Правильно. А для того, щоб отримати цю посвідку мають бути підстави. Для того, щоб у міграційної служби були підстави, має бути якийсь нормативно-правовий документ, який дає змогу розглянути це прохання до Державної міграційної служби.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Але до цього це подання подавало Держкомтелерадіо.

СТЕЦЬ Ю.Я. не подавало з 11-го року, оскільки немає жодного нормативно-правового документу про акредитацію. Просто його не існує. Він був відмінений в 11-му році. Тобто з 11-го по 15-й рік просто не існує жодного документу в Україні, який би давав можливість акредитувати журналістів. Існує тільки рішення СБУ про перебування громадян певної країни, які в тому числі є і журналістами, на території України під час військових дій, які зараз відбуваються. Тобто це таке окреме рішення СБУ, яке стосується певних громадян. Але самого нормативно-правового документу будь якого, чи постанови Кабміну, чи закону чи ще чогось будь якого нормативно-правового документу про акредитацію журналістів просто не існує. Для того, щоб його розробити, суб'єкт законодавчої ініціативи, коїм є, наприклад, Кабінет Міністрів в даному випадку, і це було акцептовано рішенням від 2 лютого, має розробити цей закон і внести до Верховної Ради. Проект закону про акредитацію. От щоби це зробити, в мене мають бути повноваження, щоб я це робив. Для цього Вам треба просто внести технічну правку, яка мене зобов'язує це зробити. Все. Все дуже просто. Не зрозуміло?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Мені частково тільки зрозуміло.

СТЕЦЬ Ю.Я. Ще раз спробую пояснити.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Можна ще раз задам питання дуже коротеньке.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але сподіваюся, що колега з дружньої партії не хоче зробити так...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ні, я не хочу. Я хочу знати, за що я голосую.

СТЕЦЬ Ю.Я. Скажіть.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я знаю, що в інших партіях так не прийнято голосувати за те, що ти читаєш і розумієш. Але в нашій партії так.

СТЕЦЬ Ю.Я. Дивіться, я прийшов для того, щоб пояснити, тому кажіть.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Мова йде ще раз в даному випадку, я розумію все, що Ви кажете про акредитацію, Ви пояснили. Але мова йде виключно про певні дії, які я стикався в житті багато разів, коли є звернення на міграційну службу з проханням надати посвідку на тимчасове перебування на території України, яке надає певні повноваження. Відповідно в даному випадку зміни не торкаються суб'єкта законодавчої ініціативи, в даному випадку виключно є зміни назви органу, який звертається. Тобто коли людина буде отримувати цю посвідку, то в даному випадку повинна була цю заяву подавати державний орган відповідальний за реалізацію державної політики в інформаційній та видавничій сферах, а в даному випадку як Ви пропонуєте, це центральний орган державної влади, що реалізує державну політику в сфері інформаційного суверенітету України.

СТЕЦЬ Ю.Я. Так, є тільки одна проблема, що куди б вона не подавала би, немає самого закону про акредитацію. Тобто вона може подавати в будь який орган влади, але самого нормативно-правового документу про

акредитацію не існує в природі. Будь якого, ще раз кажу. Постанови Кабінету Міністрів чи закону чи щось, не існує. Для того щоб його розробити, має суб'єкт законодавчої ініціативи його розробити і внести.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. ...акредитація, зазначена в законі, чому Ви вважаєте, що вона є обов'язковою?

СТЕЦЬ Ю.Я. Дивіться. Тому що підставою для видачі посвідки на тимчасове проживання у випадку передбаченому частиною 4 статті 11 Закону України є заява іноземця або особи без громадянства, дійсний полюс медичного страхування, кома, звернення іноземного засобу масової інформації та подання центрального органу виконавчої влади, який розробить документ, який називається акредитацією, і на підставі цього документу буде пропонувати державній міграційній службі або надати або ні. Але хтось має розробити цей проект документу, це закон.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Але немає слова акредитація.

СТЕЦЬ Ю.Я. Бо немає кому його розробити цей закон просто. Немає суб'єкта законодавчої ініціативи, який це має розробити. Як Вам це пояснити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте ми, я думаю, ми залишимо...

СТЕЦЬ Ю.Я. В Україні, я перепрошую, є три органи влади, які є суб'єктами законодавчої ініціативи: Президент, Кабінет Міністрів і Верховна Рада. Відповідно далі. Верховна Рада та народні депутати. Відповідно або співавтор або один народний депутат. Відповідно логіка наступна. Що своїм рішенням від 2 лютого Верховна Рада зобов'язала Кабінет Міністрів внести розроблений проект закону про акредитацію. Кабінет Міністрів доручає це

комусь зі своїх міністерств це зробити. Органом державної влади, яким є Держтелерадіо, не є суб'єктом законодавчої ініціативи. Більше того, Кабінет Міністрів не може надати розпорядження Держтелерадіо розробити якийсь закон. По-перше, тому що це не суб'єкт законодавчої ініціативи. По-друге, тому що він не підпорядкований Кабінету Міністрів. Є тільки один орган влади, це Міністерство інформаційної політики, яке має розробити відповідно до своїх повноважень і внести його до Верховної Ради. Для того, щоб це зробити, нам треба дати ці повноваження. Щоб розробити цей закон про акредитацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу тут вдохновенное...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Все зрозуміло, що Ви сказали, тільки нічого з цього тут в тексті немає. Ми Вас підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що суть зрозуміла. Воно могло бути так, як хотів колега Логвинський. Але по суті зрозуміло, про що йдеться. Так? І контекст також зрозумілий, про який сказали, оскільки прийнято рішення про заборону в'їзду, а питання акредитації як інструмент, який не лише з точки зору заборони в'їзду, а й з точки зору, можливо, більшого порядку і розуміння і захищеності, до речі, цих самих журналістів, які тут перебувають, з одного боку, і інформаційного простору України з іншого. Якщо немає ніяких інших додаткових запитань, я пропоную тоді рекомендувати Верховній Раді підтримати цей законопроект 3048 для того, щоб прийняти його за основу і в цілому. Хто за, прошу голосувати. Проти? Утримались? Прийнято одногolosно. Дякую.

СТЕЦЬ Ю.Я. З свого боку можу зазначити, що в нас цей проект закону є розроблений. Протягом тижня, отримавши після підписання цих змін до

Закону, ми внесемо до Верховної Ради сам проект закону про акредитацію. Ви його будете розглядати в тому числі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І з точки зору все ж таки процедурної, дуже важливо, щоб був на той момент завершений вже офіційно і висновок і науково-експертного управління, оскільки ми розуміємо, що буде пауза далі. Це можна буде зробити. *(загальна дискусія)* Дякую, Юрію Ярославовичу. До побачення.

І ми переходимо до законопроектів, де наш Комітет не є головним. І я пропонував би, оскільки в нас зараз вийшов колега Пацкан також, телефон, і зараз терміново повідомили, має також терміново покинути засідання колега Джемільєв, щоб ми, можливо, поки Ви тут, наступні пункти – 4-й, 5-й і 6-й розглянули оперативно. Не пакетом. Один за одним, але якщо нема заперечень, тобто щоб ми проголосували, щоб зберегти необхідний кворум.

Я бачу присутній колега Сушкевич тут. Якщо у Вас буде необхідність висловитись, я запрошую. Це по внутрішньо-переміщеним, ну тоді ми до цього, це окремо. Він не потребує прийняття якогось рішення голосуванням. Отже зараз - пункт 4-й порядку денного. Законопроект 2314. Йдеться про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення кваліфікації злочинів з ознаками національної, расової чи релігійної ненависті або ворожнечі. Отже ми висловили, тут є висловлені зауваження, застереження, пропозиції містяться як від Комітету. І тоді є пропозиція така, щоб ми надіслали цей висновок до профільного комітету. Це Комітет з питань законодавчого забезпечення, правоохоронної діяльності. Для того, щоб цей Комітет врахував висловлені пропозиції та зауваження. Нема застережень проти цього? Ваш підкомітет, колега Брензович, я прошу.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Справа в тому, пане Голово, коли приймаються закони, ми обговорюємо тут різні законопроекти, я не розумію, чому є така, чому ми

поспішаємо? Якщо в нас записано в тому, що має бути висновок головного управління і його немає, чому ми його розглядаємо взагалі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що саме? Оцей?

БРЕНЗОВИЧ В.І. Оцей. І попередній, і цей. Чому ми його розглядаємо взагалі? Що немає часу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не головний Комітет.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Але справа в тім, що ми мусимо знати, навіть якщо ми не головні, що говорить науковець з даного питання. Ми цього не знаємо. І попередній. Що, не було часу зробити це?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пояснив в своєму вступному слові. Це пов'язано з тим, що наступне пленарне засідання в нас буде аж на початку жовтня. Друге. В зв'язку з тим, що зараз цей елемент акредитації журналістів і в контексті акредитації як звичайного процесу, і в контексті забезпечення того, що ті, які оголошені небажаними особами, яким заборонено, щоб це було унормовано, в даному випадку, оскільки Держкомтелерадіо фактично не займається, було прохання таке пришвидшити розгляд цього законопроекту. Це технічно.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Це для мене зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це була причина, чому ми його винесли.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Це для мене зрозуміло. Дуже часто буває так, що спершу ми приймаємо закон, потім через місяць повертаємося до цього закону у зв'язку з тим, що нам (*нерозбірливо*) і треба якість зміни робити (*нерозбірливо*). Наприклад 61 стаття, там хотять забрати з тексту закону про те, що ми наказується насильство. Якщо це у нас пройде, то що: от обман наказується, а насильство – ні. Чому ні? Є якийсь обґрунтування цього? Чи немає? Це серйозна справа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка є запитання, будь ласка представтесьь.

ГОЛЕЦЬ В.В. Да. Я помічник народного депутата Дмитренка - автора даного законопроекту. Так співпало, що зараз будуть слухання в Комітеті по освіті і там раніше запланована доповідь. Я просто поясню, це правки мають суто технічний характер, тому що у понять розбрат, ненависть, ворожнеча, нетерпимість різна симантика. Це різні за змістом і за значенням слова. І зараз яка виникає колізія, про це свідчить стан і довідка ось є у мене про розгляд таких справ. Якщо стаття 67 передбачає, що будь-який злочин може бути вчинений з мотиву релігійної ненависті або розбрату, то у всіх нормах особливої частини повинна бути вказівка, що саме цей мотив, а не нетерпимість є. Тому що, наприклад, сьогодні у 115 статті Кримінального кодексу є, а ненависть у 161 статті. І за змістом 67 статті у нас взагалі не може бути злочинів з мотиву релігійної ненависті, тому що вони не вчиняються, тому що на це немає вказівки у Кримінальному кодексі. Більше того, якщо вчиняється злочин, де у диспозиції статті прямо не вказується на мотив вчинення злочину, але він може бути вчинений, наприклад з релігійного мотиву, ну зокрема там незаконне звільнення, то потрібна додаткова кваліфікація саме у статті 161, де мова йде лише про ненависть. А з цього мотиву відповідно до статті 67 у нас злочини не вчиняються. Тому потрібно привести у відповідність норми загальної та особливої частини, в єдине визначення і як показує міжнародний досвід, за змістом саме мотив релігійної ненависті або ворожнечі розкриває його суть. І практика свідчить, що за 12-14 роки було лише розглянуто судами лише всього 22 справи. І це якраз тому, що за цим мотивом, за статтею 161 немає можливості проводити судочинство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу колеги.

БРЕНЗОВИЧ В.І. У мене було тільки одне питання. Чим мотивуєте те, що ви забрали у 161 статті слово насильство? Хіба на релігійному, національній почві не робиться насильство? Добре?

ГОЛЕЦЬ В.В. Не, от я вам просто, єсть особлива частина, а єсть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є пропозиція.

ГОЛЕЦЬ В.В. Це чисто технічна правка, не направлена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перше, я б пропонував наступне. Перше: пояснити чітко, щоб не було двозначності. З точки зору можливості або неможливості розгляду Комітетом питань, по яким Комітет не є головним, немає вимоги, що Комітет мав би це розглядати лише після висновку Головного науково-експертного управління. Це діє лише тоді, коли наш Комітет є в даному випадку є головним, ми зробили одне виключення сьогодні, про яке я сказав і пояснив причину такого виключення з огляду на особливу ситуацію. В той же час, як і Головне науково-експертне управління, і ми мали подати до головного Комітету – вони можуть бути різними, свої пропозиції з урахуванням обговорення. В даному випадку коли тут немає якогось порушення регламентного або процедурного. В той же час я хотів би зазначити, що оскільки зараз у нас на жаль вже зник кворум і тим більше, що колега Джемільєв має покинути нас, на жаль не зможемо вже зараз голосувати, тому що мінімальна кількість для того, що б голосувати складає 6 з 10. В даному випадку я тоді пропонував би, на жаль, зняти з розгляду 4, 5 і 6 пункти порядку денного. Ми до них можемо повернутися наступного разу. Колега Джемільєв може зараз тоді покинути, оскільки у вас ще щось є занадто термінове. Прошу.

ДЖЕМІЛЄВ М. (говорить без мікрофона).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо взяти, але з точки зору процедури в даному випадку тут не є вимоги попередньої, що Комітет не може розглядати в даному випадку це питання без висновків попередніх або остаточних науково-експертного управління. Ми не порушуємо тут процедуру також. Ми можемо як Комітет прийняти таке рішення, почекати до висновків, але в даному випадку ми не порушуємо процедуру.

Тоді я хочу попросити вибачення у тих колег, які прийшли на розгляд цього питання. На жаль не пощастило нам ці 4, 5, 6 пункти розглянути.

Натомість у нас є, можемо далі розглядати, оскільки там не потребує якогось голосування та прийняття рішення по суті. Пункт 7-ий.

(говорять без мікрофона)

Тим більше. Але колега Сушкевич також присутній і хочу нагадати, що ми вирішили розглянути на засіданні Комітета інформацію щодо стану нормативно-правового регулювання дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Оскільки ми звернули увагу на те, що майже кожного тижня у Верховній Раді реєструються проекти законів, внесення змін до законів інших щодо внутрішньо переміщених осіб. Це стосується і соціальних речей, це стосується і можливості реалізації виборчого права – є

аж три законопроекти з цього, по деяким наш Комітет є головним, як це було у випадку 2166, 2167, по деяких є інші.

Вам, шановні колеги, були роздані інформаційні матеріали, які були зібрані з різних джерел. Це і порівняльна табличка дуже доброї якості, яку надала неурядова організація «Право на захист», також інформація від Уповноваженого з прав людини, міграційної служби, міністерства, інших деяких міністерств. Це все у вас є. Також, якщо ви звернули увагу, на останньому засіданні Погоджувальної ради я звернувся до Голови Верховної Ради в черговий раз з проханням поставити для розгляду у другому читанні законопроект, де більшість, якщо не всі члени нашого Комітету є співавторами, це 2166. На жаль його немає в черговий раз в порядку денному на цей пленарний тиждень, так само як його і не поставили в останній пленарний тиждень другої сесії на початку липня цього року. Для мене це особисто не є остаточно зрозумілим і тому ми переслідуюмо в нашому обговоренні інформації, яка не є остаточною, дві мети: 1) для наших, для Комітету мати можливість бачити проблему в різних її аспектах і там де наш Комітет не є головним. Зокрема є одна з проблем, яка вимагатиме чіткої позиції всієї Верховної Ради щодо уможливлення або унеможливлення можливості взяти участь у місцевих виборах для внутрішньо переміщених осіб. Оскільки зараз, якщо так все залишиться, вони не зможуть голосувати і це вже буде третій раз, після того як більшість з них не могли голосувати з різних причин на президентських виборах і на парламентських виборах минулого року. Третій раз місцеві вибори можуть створити питання такого (*нерозбірливо*), яка є не дуже доброю для України. І інші аспекти, про які ми говорили. Ну і друга мета – більш конкретна, я хотів би, щоб тоді у ході цього обговорення ми як Комітет вже звернулися до Голови Верховної Ради і я вже також проводжу роботу серед голів фракцій, зокрема і коаліції, для того, щоб поставили нарешті друге читання і прийняття рішення по 2166. Оскільки ми розробляли не просто з точки зору його для галочки, а з точки зору полегшення і реєстрації, і питань доступу, і інших, які він вирішує. Тому я хотів отримати вашу підтримку для того. Для того, щоб ми по лінії своїх фракцій відповідних, і як Комітет зайняли чітку позицію щодо 2166. Для мене відверто незрозуміло, коли ми розглядаємо деякі дійсно другорядні або технічні питання на цьому пленарному тижні, там немає закону, який дійсно торкається не просто якоїсь маленької або окремої групи наших співгромадян, а 1,5 мільйона за офіційною лише статистикою, неофіційною більше, внутрішньо переміщених осіб. Тому ми не мусимо приймати якогось рішення шляхом голосування, але я хотів би, щоб ми мали можливість

висловитись, також і присутні. Я хотів би почати з колеги Сушкевича, зважаючи на ваш досвід і знання проблеми. Прошу.

СУШКЕВИЧ В.М. Шановний Григорію Михайловичу, шановні колеги, я, по-перше, дякую вам всім за можливість прийняти участь. Я вперше у вашому Комітеті і в минулих скликаннях, по-моєму тільки 1 раз був за 16 років, так трапилось, що зосереджена робота була там, де я був Голова Комітету, важко було вирватись із системи роботи. Але ви знаєте, от зараз, останні роки, коли Україна підписала і ратифікувала Конвенцію про права інвалідів, я зрозумів, що велика частина моєї роботи, якою я займаюсь понад 40 років, буде йти креном на ваш Комітет і на права людини, права людини з інвалідністю. Знаєте, якщо брати Конвенцію, по-перше я б дуже просив, Григорію Михайловичу і шановні колеги, взяти її до уваги як цей документ, який Україна з великим таким проблемністю підписала і ратифікувала. І, на мою думку, з усіх пострадянських країн все-таки Україна найбільше приділила, навіть з урахування вад нашої влади, приділила реалізації цього документу, хоча успіхи наші у цьому напрямку досить скромні, давайте чесно скажемо. Я хочу нагадати вам, що згідно Конвенції раз у два роки Україна повинна звітуватись перед Комітетом ООН з прав людей з інвалідністю: що зробила держава по виконанню імплементації положень Конвенції про права людей з інвалідністю. І півтора місяці тому я був в Комітеті ООН, де Уряд звітував. Чесно скажу, мені було соромно за те, що говорив Уряд під час звіту. Тому що говорилось про успіхи, говорилось про забезпечення прав. Я вам назву одну цифру, Григорію Михайловичу, те, що ви сказали 1,5 мільйони, а якщо брати усі окуповані території і прифронтову зону, то на сьогоднішній день в результаті війни 300 000 людей з інвалідністю опинились в ситуації втрати практично всіх прав, пов'язаних з життям. От ми розуміємо, що таке здорова людина, яка під час війни переїхала і т.д. і т.д. і якісь всі проблеми. А єсть людина без ніг.

(говорять без мікрофона)

СУШКЕВИЧ В.М. Да, це все. Це моя статистика до речі. Це не державна, це моя статистика. Я дуже ретельно її опрацював як Уповноважений Президента прав людей з інвалідністю. Ну так для уяви - це населення Ісландії, щоб ви розуміли. От 300 000 ми маємо загалом людей з інвалідністю, які практично втратили ці права. І людина на візку, незрячий, нечуючий, з ураженням ДЦП, втратив будинок, помічників, знаходиться в населеному пункті в якомусь непристосованому приміщенні, вибачте, він не може сходити ні в туалет, ні надати допомогу. Він знаходиться в страшному. Знаєте, інваліду, який живе у себе вдома, я багато років займаюся цими

інвалідами, їм дуже важко. Але побачити таку людину з інвалідністю, яка переміщена, - це просто жах. Я що вам хочу сказати, є серед них великий відсоток людей з інвалідністю, які поранені як люди з інвалідністю, уявляєте собі. У них кульові, осколкові ураження або є людина, якій просто відірвало ногу під час бомбардування. Вона й так з інвалідністю. Він ніхто. Він навіть у статистику гіпотетично не попадає, розумієте, тому що я брав офіційно. Тобто чи робить щось держава по цим напрямкам? Знаєте, один із членів Комітету ООН запитав представника Уряду: «А скажіть будь ласка хоч одне бомбосховище обладнане, щоб людина з інвалідністю спустилась, коли іде бомбардування». І відповів представник Уряду: «Нічого». Тому я хочу сказати як це відбувається. (*нерозбірливо*) Іде бомбардування вони просять сусідів забрати дітей, якщо можуть забрати, а самі сидять і ждуть коли їх вб'ють. В мене є страшні фотографії вбитих людей на візках. Це страшно, я просто не хочу вам це казати. Я до чого це кажу і чому я до вас прийшов, Григорію Михайловичу. Справа в тому, що Уряд на сьогоднішній день ну практично всі роботи там акцентовано по тим людям, ними займаються. Так як те, що торкається саме людей з інвалідністю, що торкається Конвенції по правам інвалідів і ООН дуже занепокоєна даними з України стосовно цих варіантів. Ну давайте так, МЧС. Є інтернатний заклад, де знаходяться інваліди. Чи МЧС евакуює тих, хто сидить там, діти з інвалідністю в інтернаті, займається цим хтось? Не займаються, я вам кажу. От поки іде війна на території дзвонить мені вихователька і каже: що мені робити? в мене тиждень нема чим кормити дітей, в мене діти лежать, лежачі, розумово відсталі, уражені тим і тим. А я кажу: «А де ви знаходитесь?» «А я поряд на окупованій території, поряд з тієї сторони, але поряд, тільки що нас здали». Я не знав що їй робити. І потім вона перестала дзвонить. Я намагався там гуманітарні вантажі. Гуманітарні вантажі приїжджають туди і туди приходить той, хто ходить. Взяв і пішов. А той, хто не ходить, не бачить і не рухається, - все. Тобто я до чого це кажу, що якщо брати ваш шановний Комітет є Комітет з прав людини. Хочу сказати: права людей з інвалідністю взагалі мають проблемність в цілому. А те, що торкається оцих 300 000 людей, для мене вони на жаль є сьогодні в пріоритеті, тому що права їх суттєво порушені. І яка інформація наприклад інвалідів з ураженнями слуху, зору, коли є бомбардування. Як їм добиратись до бомбосховища? Я задавав питання МЧС – не говорить ніхто. Реально, щоб ви розуміли, розмір щомісячної адресної допомоги тих інвалідів, тих, хто облікований, він просто настільки мізерний, що просто прожити людині з інвалідністю, яка тільки зареєструвала свою пенсію, практично не можливо. Мої пропозиції були до Уряду, я прошу, я окремо їх передам вам письмово, негайно потрібно

розробити зміни до постанови Кабінету Міністрів України щодо диференціації адресної допомоги в залежності від інвалідності. Ну кажу немає грошей. Є перша група, який лежить, який сидить на візку, є третя група, які якимось пересуваються. Уряд не бачить цієї різниці. Хоча в нас є Міністерство соціальної політики, я їм надав пропозиції. І зрозуміло, що сьогодні тотально незрячий та ще й без ноги – це група 1А, для неї ж треба якийсь варіант, щоб вони прожили ці люди. (*нерозбірливо*). Диференціації немає. Далі. Питання дітки з інвалідністю. От держава дає діткам з інвалідністю і дітям здоровим переселенцям однакову суму. А уявіть собі 14 років, мама прийшла до мене, у неї є син 14 років лежачий. Так, є 14 років такий же здоровий, да йому погано, як їм вижити, як лежачий? І ніхто в цій. Просто сісти, системно подивитись на цю проблему і подумати про права цих діток і людей. Не робиться. Підвищення, яке відбулось у 15 році 11.03 торкнулось переселенців повнолітніх - просто підвищили, про дітей забули взагалі. Про діток з інвалідністю забули повністю. Далі, щоб ви розуміли. Якщо є людина, яка не може працювати, і доглядає за переселенцем-інвалідом, то у нього така ж сама розмір адресної допомоги ну як і всім людям. Тобто 442 грн. - він повинен прожити сам і доглядати за одним з інвалідів. Так, це така 442 грн. Треба вижити тому, хто має інваліда і є таке обмеження, яке встановив Кабмін. Ми говоримо про соціальні стандарти, я багато чую, да – вони страшні. В цьому випадку ніхто не говорить про цей страшний (*нерозбірливо*), вона просто страшна. Я хочу сказати, що реально, коли поїхали ми в ООН, Уряд виступив, потім я виступив. А потім прийшли представники громадянського суспільства і розказали членам Комітету ООН яка реальна ситуація. І Комітет ООН дуже-дуже відреагував. Сьогодні є рекомендації Україні: що робити за результатами доповіді Комітету ООН. Ну написано дуже багато, те, що торкається тих же інтернатних закладів під час бомбардування, рекомендації МЧС, записано про безпеку дітей з інвалідністю, які знаходяться в зоні конфлікту, і як повинні евакуюватись діти із зони конфлікту. Особливо Комітет ООН звернув увагу на відсутність системи попередження про небезпеку для нечуючих і незрячих, і тих, хто має комбіновані ураження з інвалідністю. Звертаю увагу – вони взагалі незахищені. Далі, Комітет ООН занепокоєний дуже відсутністю точних даних про переміщених чи поранених людей з інвалідністю під час конфлікту. Ви зі мною погоджуєтесь, Григорію Михайловичу? По цьому питанню немає взагалі нічого, навіть наближеності немає що з ними робиться. Далі. Комітет ООН знову каже є певні альтернативи, те, що торкається там допомоги з окупаційної влади і від нас, часто ми не можемо надати допомогу. А те, що гуманітарна допомога за їхніми даними повністю

не доходить до людей і дітей з інвалідністю. Це те, про що я сказав, і Комітет говорить про це. Комітет ООН закликав Україну вжити заходів системно по попередженню вбивства людей з інвалідністю в зоні конфлікту – цивільне населення. Особливо Комітет ООН акцентував на пріоритетах, на тому, що торкається (*нерозбірливо*) в планах евакуації. Це якась ілюзія, взагалі ніяких (*нерозбірливо*) нема, що відпрацьовувались МЧС, нічого того, що торкається людей з інвалідністю. Далше я хочу сказати, що Комітет ООН занепокоєний відсутністю взагалі систематичного, як вони пишуть, реєстраційного процесу для внутрішньо переміщених людей з інвалідністю. Що це фактично унеможлиблює Уряд, інституції Уряду працювати по забезпеченню елементарного права цих людей. Якщо обліку нема - значить нічого нема, тому немає й державної допомоги, тому вона маленька чи велика, невелика, а маленька, тому що обліку ніякого нема. Далі, те, що торкається – така дуже важлива фраза і сентенція від Комітету ООН що необхідно вжити всіх необхідних заходів для систематичної реєстрації і забезпечення адекватних стандартів життя. Оце те, що сьогодні найстрашніше, що адресної допомоги людям з інвалідністю, діткам з інвалідністю нема. І Комітет ООН дав 12 місяців, Григорію Михайловичу, на те, щоб Уряд реально щось зробив і сказав, тому що далі по ситуації, яку сьогодні констатує Комітет ООН по людям з інвалідністю, їх правам і безправ'ю, в тому числі дітей з інвалідністю, більше в такому стані і такого не може бути. Окремо, шановні колеги, я передам матеріали з цього приводу: і рекомендації Комітету ООН, і мої пропозиції, те, що до Уряду, які є в профільні міністерства. Треба сказати, що міністерство профільне певну роботу проводить з цього приводу, але, знаєте, міністерство часто мені нагадує таку аукающу людину: «ау, «почуйте мене по цьому страшному питанню». І ніхто не чує. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Михайлович. Шановні колеги, більшість з вас давно знають колегу Сушкевича, але також зазначу, що він зараз є Представником Президента, Уповноважений Президента з прав людей з інвалідністю. Одна з ідей, яка була, коли ми думали яким чином, як ми можемо діяти, і в нас ви знаєте і слухання були в Україні, і рекомендації, але з огляду на дійсно проблематику, яка ніколи в такому обсязі не стояла в Україні, і на жаль ці проблеми не мають такого швидкого вирішення. Але в той же час є і прямо впливає на питання національної безпеки. Думаю, що і ви, Валерій Михайлович, і ми як Комітет можливо змогли б висловитись з точки зору необхідності розгляду цього питання не лише в парламентському контексті, а й рекомендувати Президенту розглянути це як одне з питань на

засіданні РНБО – Ради національної безпеки і оборони, тому що якраз те, на що ви і інші звертають увагу, і різні відомства, які мають свої сфери відповідальності. Але оскільки сама проблематика настільки складна і ситуація плинна, і умови, в яких знаходяться люди, дуже складні, - зона конфлікту, буферна зона, сіра зона, безпосередньо це потребує відповідного (*нерозбірливо*). Тому я думаю, що це один також з напрямків. З свого боку хочу подякувати вам за інформацію, яку ви донесли до членів Комітету щодо звіту останнього і рекомендацій ООН Уряду України щодо врахування зокрема питань щодо евакуації, щодо найбільш незахищених категорій, ви говорили про це, як диференціацію у сферах, і зокрема діти, ну і безумовно питання обліку. Це до речі ті питання, на полегшення вирішення яких націлений 2166. Ще один аргумент для того, щоб принаймні пришвидшити і мати глоси для його обговорення і схвалення. Я дякую вам і хочу також попросити, що оскільки це як для нас як для Комітету є нова проблематика (*нерозбірливо*) що стосується прав інвалідів і Конвенції, яку ратифікувала Україна, щоб ми звертаємося до вас щоб якщо у вас є пропозиції щодо відповідних законодавчих ініціатив, внесення змін до законів або з точки зору ми обговорювали про необхідність повторення слухань щодо проблематики внутрішньо переміщених осіб. З деякими міжнародними організаціями говорили про круглі столи. Я дуже вітав би співпрацю з нашим Комітетом.

Шановні колеги, у нас ще є представники організації, з якою ми співпрацюємо досить давно – це «Право на захист». Олена Юрїївна, будь ласка, ви хотіли б щось сказати, або доповнити, або звернутися до Комітету? Присядьте до столу і в мікрофон.

ВИНОГРАДОВА О.Ю. Дуже дякую за надану можливість взяти участь у роботі круглого столу. Хотіла би звернути увагу на ту інформацію, яку ми надавали Комітету стосовно виконання рекомендацій Комітетських слухань, які відбувались у березні цього року. Також хотіла би звернути увагу на те, що зараз є така негативна тенденція, щодо переведення рахунків внутрішньо переміщених осіб на їх обслуговування в державний Ощадний банк. І так не тільки пенсійні виплати, а й виплати цільової грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам. І ті повідомлення, які ми чуємо, зокрема із слів представників Уряду, вони свідчать про те що – це вводиться не тільки для забезпечення комфорту отримання таких виплат, але й для моніторингу руху,

переміщення внутрішньо переміщених осіб в межах України. От. Це є дуже тривожною інформацією і є прямим порушенням прав людини, і не тільки прав людини, і й банківської таємниці і так далі і тому подібне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це є рекомендація, чи це є якась ...

(загальна дискусія, мікрофон вимкнений)

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Ну ... громадяни України вони мають право на свободу переміщення в межах країни. І те, де вони знімають свої кошти, в якій годині вони знімають свої кошти – це їх особиста справа ...

ПАЦКАН В. В. ... *(нерозбірливо, вимкнений мікрофон)* ... Будь-який банк, я, як банкір ... *(нерозбірливо, вимкнений мікрофон)* ... постійно фіксує дату знаття коштів, чи це в банкоматі чи це в відділенні ... *(нерозбірливо, вимкнений мікрофон)* ... не залежить від цього. Мережа Ощадбанку є найбільшою в Україні ... це для комфорту їх обслуговування буде найкраще... *(нерозбірливо вимкнений мікрофон)*.

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Так, але є стенограма засідання Уряду від 19 серпня, в якій написано, що до представників Уряду надходить інформація, що о другій годині ночі пенсіонери знімають свої кошти у закладах розважального характеру і так далі і тому подібне. Це свідчить про те, що інформація про рух коштів ... це публічне засідання Уряду було оголошено, на превеликий жаль, вона якимось чином передається у невстановленому порядку ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви можете продовжити. Це один із аспектів.

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Так. Інше питання – це участь внутрішньо переміщених осіб у місцевих виборах. Сьогодні був брифінг за участю

представників Центральної виборчої комісії і, за даними, які мені передали мої колеги, було оголошено про те, що існуючий механізм реєстрації місця проживання, він дозволяє взяти участь внутрішньо переміщених особам у виборах, але всі ми розуміємо наскільки складно, наприклад, перереєструвати місце свого проживання, якщо ти не маєш власного житла, якщо ти його орендуєш. І тому фактично існуючі механізми вони не дозволяють взяти участь внутрішньо переміщеним особам у виборах.

ПАЦКАН В. В. *(вимкнений мікрофон)*. Ми за те, щоб вимушено переселені особи мали право обирати і бути обраними.

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Так. Так.

ПАЦКАН В. В. Тобто ми за те і наш Комітет є ініціатором, і ми ці питання піднімали тут на Комітеті щоб внутрішньо переміщені особи мали право проголосувати. Цілком на сто відсотків підтримую. Як зараз, хто порушує їхні права, що вони не можуть балотуватися від будь-якої міської ради? Або не можуть голосувати? Ну... закон про те, щодо голосування ... там є три закони, наскільки нам відомо, і ми будемо просити, щоб їх у найкоротші терміни поставили на наступну сесію, тому що не можна затягувати. Але щодо балотування поясніть як? Де які перешкоди?

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Ні, я не говорю щодо балотування, щодо пасивного виборчого права. Щодо активного виборчого права зараз йде мова. Для того, щоб змінити адресу реєстрації місця проживання, потрібно надати до Державної міграційної служби підстави, так правові підстави, на яких особа проживає за тією чи іншою адресою. Це або документи правовстановлюючі на житлове приміщення або договір оренди офіційний. Більшість внутрішньо переміщених осіб ... *(голос із залу)* ... Так, власника житла, що він не заперечує. Так. Більшість внутрішньо переміщених осіб

вони не мають таких документів, ну з різних причин. Об'єктивних чи суб'єктивних. Вони не зможуть перереєструвати місце свого проживання і не зможуть стати виборцями. Пропозиції – це законопроект, який зареєстрований, 2501а ... Громадські організації розробили його ...

ГОЛОВУЮЧИЙ ... це різні народні депутати ... з різних фракцій ...
Тарута також там є ...

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Так. Так. В тому числі громадські організації не тільки, які займаються внутрішньо переміщеними, а які займаються питаннями виборчих процесів, вони брали участь у розробці. І він досить детально регламентує питання, як внутрішньо переміщені можуть взяти участь у голосуванні.

ПАЦКАН В. В. *(нерозбірливо, вимкнений мікрофон)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ ... По ньому наш Комітет не є головним, але я спеціально би на це підкреслив на самому початку. Будь-ласка, що ще ... на що Ви хотіли би звернути увагу...

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Також хотіла би звернути увагу на те, що досі в країні не має стратегічного документу щодо державної політики по відношенню до внутрішньо переміщених осіб. Це довгострокові плани держави щодо інтеграції, адаптації, реінтеграції внутрішньо переміщених осіб. А наявність такого документа, вона би була і досить значним показником для міжнародних організацій щодо того, як держава відноситься до внутрішньо переміщених осіб, і для донорів, у них би було розуміння того, в якому напрямку планує рухатися держава. Це було б орієнтиром і для громадських організацій, для самих внутрішньо переміщених осіб, для

розуміння того, що робити далі. І для центральних органів виконавчої влади і для місцевих органів самоврядування і так далі і тому подібне.

ГОЛОВУЮЧИЙ ...до речі це також проблематика РНБО...

ВИНОГРАДОВА О. Ю. Так, на превеликий жаль, той проект державної програми, який він ... зараз є, принаймні у вільному доступі, він ... ну ... як м'яко кажучи ... не може вважатися ... ну ... належним чином розроблений ... в ньому, наприклад, ... він, по-перше, розроблений на 2015-2016 роки ... 15 вже майже минув, 16 рік ... ну ... дуже складно його уявити, як він буде профінансований, в якій частині ця програма може бути профінансована на 16 рік.

СУШКЕВИЧ В.М. Можна я, я вибачаюсь переб'ю шановну колегу. Він називається – Комплексна державна програма інтеграції, соціальної адаптації, захисту і реінтеграції внутрішньо переміщених осіб на 15-16 рік. 15 – вже нема. Рік вона розробляється. А люди без прав, без соціального захисту. То до чого? В мене прохання – щоб Ваш Комітет звернувся до Уряду і спитав, коли ж буде державна програма. Але проект той, що я дивився, адекватного відображення, системного відображення проблем переселенців там немає. І він сьогодні не винесений. І сьогодні проект можна було б проект розглянути на Вашому Комітеті. Розглянути в інших середовищах, в тому числі громадському. Послухати, зробити або, навіть на РНБО, якийсь форум, який міг би сконцентрувати ці всі речі. Рік його тримаємо, нічого не робимо, а люди в страшному стані.

ГОЛОВУЮЧИЙ: У мене одне питання, тому що час, на жаль, у нас вичерпується. Одне питання – ми обговорювали достатньо багато і в Комітеті і за межами Комітету питання порядку перетину лінії зіткнення, так. Які є зрушення там, в якому напрямку ці зрушення?

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: При Службі безпеки була організована робоча група, з широким залученням представників громадськості,

ГОЛОВУЮЧИЙ: ... ми знаємо, воно було прийнято ...

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: ... прийнято і зараз відбувається моніторинг. Електронна система вона, начебто, запрацювала. Але там з нею багато дуже проблем, система перенавантажена. Можна зареєструватись буквально тільки вночі, коли люди сплять і більш менш це дозволяють технічні потужності.

ГОЛОВУЮЧИЙ: А терміни отримання цих ...

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: ... вони так само продовжують. Реальні терміни не відповідає тим, які проголошені в документі.

ГОЛОВУЮЧИЙ: А які реальні терміни?

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: По-різному. Є такі, що десять днів отримують, ну, встановлені десять днів. Є і два тижні чекають, є там помилки в системі. Є іноді потрібно ...

(загальна дискусія, вимкнений мікрофон)

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: Так, там є технічні певні складнощі з тим, що не можна, якщо сталась помилка при реєстрації – не можна внести зміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ: А база даних єдина? Те, що нам говорили ...що це прикордонники і тобто нема вже тих розбіжностей чи можливостей...

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В.: Перевіряється все-рівно через декілька баз, але потім вноситься в систему ГАРТ-1, вона, начебто, як доповнена. І вірно каже пані Олена, на сьогодні, ми майже, начебто, розгляд заявок він скоротився. Це можемо, в середньому, казати гарний приклад ... ну двадцять днів, але ми вже на цьому Комітеті обговорювали питання. Наприклад, питання регулярних перевезень. Воно так і не вирішено. Але ми просто надали можливість іншим перевізникам, які називаються нерегулярні. Тобто вони їздять все рівно. Але ці люди, ці пасажери, я розумію, що може, мабуть, смішно казати, але все ж таки регулярні перевезення – це страхування при купівлі квитка, ну це певна відповідальність перевізника при перед пасажиром, але ці люди цього позбавлені. Більше того ми просто надали можливість комусь збагачуватися.

(голос із залу, нерозбірливо)

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В.: Так. Так. Потім дуже ми ... попередньо ...

ГОЛОВУЮЧИЙ: ...для кого вони платять податки...

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В.: Так. В попередніх редакціях було право оскаржити відмову у наданні дозволу. Ми досить критично до цього відносилися. Да, люди якщо на ... перебувають на окупованій території в них просто немає фізичного доступу до суду. І після того як ми знайшли з громадськістю, знайшли як можна ну хоча б допомогти людині і все ж таки оскаржити цю відмову. Як ця заява може передатися. Написаний був лист на Укрпошту, щоб на КПВВ поставили ну скриньку Укрпошти, для того щоб ... тому що в електронному вигляді суд не прийме заяву, але якщо це буде поштою ... Або заява може бути передана за допомогою до волонтерів. Але після того як Служба безпеки почула, що ми механізм напрацювали, цей пункт просто зник з Тимчасового порядку. Тобто, на сьогодні, відмову

оскаржити не можливо. Позиція СБУ остання була прес-конференція ... вони сказали, у нас дорога ця ... ми нікому ... ну дорога ця ...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ: ...це маєтсья на увазі зобов'язання України ...

(Загальна дискусія)

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В.: ... це ж немає як покарання. Ну як вимушена необхідність ... гаразд ... хто з окупованої не може оскаржити, а хто на вільній території і отримав відмову ... але єдині ...

СУШКЕВИЧ В.М.: ... а люди з інвалідністю ... в цій ситуації взагалі ...

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В.: ... ну в них ... взагалі подвійний недоступ до суду. Єдине, що, на сьогодні, ми можемо казати, що проблема перемістилася безпосередньо на КПВВ. І на сьогодні, як ми в своїй інформації повідомляли, на сьогодні за участю Секретаріату Уповноваженого здійснюється такий проект, ну може не дуже така вдала назва – прифронтна інспекція. Але це цілодобовий моніторинг ситуації на КПВВ. Моніторимо. От я безпосередньо у вівторок повернулася. Ну побачимо які ... це для того, щоб напрацювати ... ну ... практично ... яким чином, щоб людина найменший час перебувала на контрольно-пропускному пункті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Будь-ласка, колега Логвинський, ... Ви там потім ...
(нерозбірливо)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г. В.: Ну, перш за все, я хотів би підкреслити, що дійсно проблеми є і ми і наш обов'язок їх вирішувати. Саме тому багато з присутніх народних депутатів кожного дня спілкуються з правозахисними організаціями, пропонують певні зміни як індивідуального характеру так і

загального характеру. Хоча, наприклад, я не погоджуюсь з тим, що потрібно вносити зміни щодо оскарження в суді, бо ми знаємо, що кодекс адміністративного судочинства передбачає оскарження будь-якої дії, бездіяльності в даному випадку це підпадає. Якщо є така судова негативна практика, то, будь-ласка, звертайтеся до мене і я особисто буду зустрічатись. А оскільки мені відомо, що було два таких випадки і вони були позитивні. Це перше. Щодо проблем які, ви кажете, щодо плану дій. Дійсно порушувались ці проблеми, але ми же граємося всі в шахи, дайте їм ... все ж таки...відверто казати...ми маємо зараз на даний час півтора мільйони тимчасово переміщених осіб. Яка країна в світі може вирішити ці проблеми якісно, швидко, з яким бюджетом, в якому стані? Це скільки у нас в Ісландії? Шість? Виходить ...

(Загальна дискусія)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г. В.: *(нерозбірливо)* ... я все ж таки хотів би вперед попросити, з Вашого дозволу, що коли ми порушуємо питання тимчасово переміщених осіб для нас це дуже не проста тема, бо люди інколи чують політиків і розуміють, що держава їм не допомагає, що від них відвертається, що з агресором буде краще, наприклад, да. Щоб ми трошки казали щось добре, наприклад, що доброго зробили народні депутати, що доброго зробив Уряд, держава, яке ставлення, які зміни, тоді нам буде більш зрозуміло, який план дії і не виходять з повною критикою, да

ГОЛОВУЮЧИЙ: Колега Логвинський ...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г. В.: ... саме тому я би попросив Вас, якщо є ретельно, будь-ласка, ми будемо працювати ...але давайте дивитися трошки позитивно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Будь-ласка, колега Пацкан.

ПАЦКАН В. В.: Я пропоную все-таки сьогодні зробити звернення від Комітету до ... на Уряд щодо того, в якому стані знаходиться ця програма, або тоді зробити робочу групу, делегувати наших депутатів від Комітету для написання цієї програми, залучити громадські організації. Ну ми теж не можемо стояти осторонь цих питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Зараз я дам слово, я анонсував ... будь-ласка, представтесь. І ми маємо підводити ...

ЦИБУЛЬКО О. С.: Я помічник народного депутата пані Веселової Наталії Василівни. Вона є соавтором законопроекту про право вибору 2501а - 1. Тому прошу народного депутата, який присутній, підтримати, сподіваюсь його на четвер поставлять на порядок денний, бо сьогодні він повинен розглядатися у Комітеті. І критику не потрібно так реагувати, її потрібно сприймати, бо пані дуже влучно все розповіла і про банківську таємницю теж. Тому що банк не має права передавати Уряду такі дані, хоча він їх фіксує звичайно, де знімались кошти і тому інше. І також я ...

(Загальна дискусія)

ЦИБУЛЬКО О. С.: ... це заява пана Яценюка, якщо я не помиляюсь, на уряді, це такі неприпустимі заяви ... і ми зробили аналіз та побачили, де пенсіонери знімають кошти. Пенсіонери давали на це згоду? Не давали. Передавати свої дані. І хочу підтримати, що проблематика інвалідності громадян, які опинились на окупованій території – не вирішена. І головне питання, як розрізнити громадян цивільних, які отримали поранення та які пішли до ополчення і там воювали. І звертаються люди, які дійсно не воювали, отримали інвалідність і не мають куди піти, бо довідку з печаткою ДНР вони не можуть нікуди приткнути. Про цей такий випадок, а інше наша країна їм не дає можливості отримати, тому пропоную також створити

робочу групу по цьому питанню. І, звичайно, робоча група при Уряді по цій програмі, бо вона ... ми допомагали Мінсоцполітики її зробити, але бо це так ... швидко швидко, бо вона нам дуже потрібна і потім все – її поклали і ніхто її .. даже ту – недосконалу не прийняв навіть. А якщо не має навіть тої недосконалої нічого не робиться, вибачте. Дякую за увагу.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ: ... Я просто хотів би колезі Логвинському зазначити, що оскільки я так розумію, що Валерій Михайлович прийшов на засідання Комітету, безумовно, він як представник, Уповноважений президента і позитив говорить, тому що це також, але на Комітеті, власне, він хотів звернути увагу на ті проблеми, які не вирішуються, і в даному випадку це не є міжнародний форум, де це може сприйнятися якимось чином, тому я тут ... я бачу це і знаю Валерія Михайловича достатньо давно, він об'єктивна людина. Колега Брензович. І потім Ви і ...

БРЕНЗОВИЧ В. І.: Ми на прошлому засіданні також займалися проблемами біженців і тому якщо ми будемо називати їх внутрішньо переміщеними особами це може правильно, але воно не відповідає дійсності, тому що внутрішньо переміщена особа вона переміщається у відповідні умови, але в них, як було сказано, умов таких немає. І якщо ми їх не будемо називати біженцями, тоді ООН не може ними займатися як біженцями і не може їм відповідні допомоги надавати як міжнародна спільнота. І про це треба подумати. Так що я вважаю, що ми прошлий раз говорили, про те що треба парламентські слухання з даного приводу зробити. Ми це звернення зробили до Голови Парламенту?

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дивіться. Ми вирішили, у нас були комітетські слухання, ми говорили, що наступним кроком повинні стали парламентські слухання. Зараз є ця спільна ініціатива Комітету з питань державного

будівництва і місцевого самоврядування і нашого Комітету, щоб провести парламентські слухання ...

БРЕНЗОВИЧ В. І.: Так, безумовно ...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ: ... тобто в цьому сенсі Комітет працює. Думаю треба просто зараз перевірити з Комітетом Власенка, я з ним сам особисто переговорю також, в якому воно стані, тому що я поки що не бачив проекту Постанови Верховної Ради щодо проведення таких парламентських слухань. І якщо їх ставити, то це ставити треба, ну якщо не на жовтень, то, можливо, на листопад, зразу же після ... бо якщо буде скоріше ...

БРЕНЗОВИЧ В. І.: І друге питання, те, що колега Пацкан говорить, про те, що ми маємо звернутися до Уряду щодо урядової програми, в якому вона стані, і сказати, що ми бажали би допомогти в цьому, щоби була така урядова програма, звичайно, але щодо глобального до цієї справи ... зараз є велика криза біженців на західній Європі... ми з колегою Пацканом проживаємо на Закарпатті ...і ми знаємо, що це означає, там сотні тисяч людей просто проходять через Угорщину, Австрію в напрямку Німеччини і Швеції – дуже велика проблема, але Європа і міжнародна спільнота якось цю проблему буде регулювати і буде робити певні кроки. Якщо ми свої проблеми з внутрішньо переміщеними особами або біженцями насправді туди не поставимо, не підніmemo це на міжнародний рівень, то ця проблема залишиться виключно на бюджеті України. Бюджет України це не витримає. Бюджет Німеччини не може витримати 150 тисяч нових біженців, які без крову, без роботи і таке інше. Тому я пропоную все таки це питання, тому що є у нас така велика проблема, яка не вирішиться через рік, і через два не вирішиться, все ж таки підняти перед міжнародною спільнотою ... *(нерозбірливо)* ... там є триста тисяч інвалідів, у них величезні проблеми. Без допомоги міжнародних

інституцій, без допомоги ООН, без допомоги європейської спільноти ми це не вирішимо. І це треба чим раніше підняти, тому що поки що не має катастрофи у зв'язку з тим, що там якісь є ще можливості, а прийде зима, прийдуть інші такі речі, які просто ...

ГОЛОВУЮЧИЙ: Так, Олена Юріївна, Вам останнє і ми будемо завершувати.

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: Я коротко. Є ще одна проблема, яка виникла відносно недавно. Це реєстрація народжених дітей, які народились на непідконтрольних територіях. Справа в тому, що до 1 липня видавали непідконтрольні території довідки медичні ще українського зразка і наші РАГСи приймали ці довідки і реєстрували дітей і видавали свідоцтво про народження. З 1 липня довідки видаються зразка невизнаних республік, дітей РАГСи не реєструють просто так, потрібно батькам іти до суду, судова процедура вона займає не один день і виникають складнощі із реєстрацією народжень і смертей. Ми зустрічались у Уповноваженого Президента з прав дитини з представниками Мінюсту, вони сказали, що був розроблений відповідний законопроект про внесення змін до ЦПК. Ці зміни передбачають скорочення процедури розгляду цих справ до 24 годин з загальним виконанням рішення суду. От. Нам сказали, що Уряд погодив цей законопроект, проте він досі не внесений до Верховної Ради. Я би хотіла звернути увагу ...

Голос із залу: ... внесений ...

ВИНОГРАДОВА О. Ю.: внесений? Бо я щойно передивлялася. Якщо можна то підняти питання про якнайшвидший розгляд такого законопроекту, бо він дуже потрібний батькам, які приїжджають для реєстрації дітей.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую, Олена Юріївна. Я пропоную підвести тут ризику і просто підсумувати про що йшлося. Я думаю, що ті матеріали, які були роздані, вони будуть корисними, є корисними для того, щоб мати уявлення про різні аспекти цієї проблеми, вони дійсно різні і проблема загострюється. Оцінка така. Вона не полегшується. Друге, зрозуміти яким чином, що було виконано і не виконано, в якому стані рекомендації наших власних комітетських слухань. Третій це аспект, це більш конкретний аспект – після нашого засідання я знову звернуся офіційно до Голови Верховної Ради з проханням, і неформально звернувся сьогодні, поставити завтра на засідання. Хоча, я думаю, шансів не багато, оскільки завтра планується цей пакет урядовий щодо реструктуризації боргових зобов'язань, він, очевидно, з точки зору Уряду має тут пріоритет. Але якщо цього не буде завтра, то тоді на перший наступний пленарний тиждень, на початку жовтня, хоча це і так вже пізно. Ми з вами цю роботу завершили ще влітку, до, підчас ще другої сесії цього парламенту. Але я прошу відповідно в фракціях провести, оскільки зараз цей елемент в коаліції як він працює, то в четвер вирішується про те, що буде або мало би бути на наступний пленарний тиждень.

Друге, йшлося про лист від Комітету на Прем'єр-міністра, Уряд, стосовно інформації про стан програми, можливо ми б запросили. І також конкретика щодо пришвидшення підготовки і внесення Постанови про парламентські слухання, ті, де ми разом спільно з іншим Комітетом це готуємо.

Щодо співпраці з міжнародним організаціями, я думаю, ми маємо досвід круглих столів. Можливо вже в жовтні ми могли би організувати такий круглий стіл, де запросити донорів міжнародних організацій, які працюють, і двосторонні є від посольств щодо проблематики внутрішньо переміщених осіб і в тому аспекті, про який Валерій Михайлович говорив, найбільш вразливі групи – це інваліди, інваліди з дитинства і інші випадки, коли питання евакуації закладів таких як інтернати ... можливо тут і СБУ мало б брати участь і можливо ми б запросили представників тих робочих

груп або підгруп, які можливо, ми не знаємо точно, опікуються або можуть опікуватися в рамках трьохсторонньої мінської групи щодо переговорів, це, до речі, один із варіантів.

І, безумовно, окреме питання, яке, можливо, найбільш нагальне, це питання врегулювання і уможливлення повноцінної участі внутрішньо переміщених осіб, громадян, які мають право голосу на місцевих виборах. Є три законопроекти, ми чули, можливо, нам треба також подивитися, і хоча, підкреслюю, наш Комітет тут не є головним, але ми маємо однакові в тому, що тут має бути це право має бути забезпечено.

Хочу подякувати вам, усім, хто взяв участь в обговоренні цього питання. І останнє, технічне. У нас є місія чергова, хтось говорить, що це фінальна вже місія щодо оцінки виконання Україною плану дій, щодо лібералізації візового режиму. Цей інституційний компонент. Їх кілька. 21 числа планується зустріч, організовується в Міністерстві юстиції, я запрошую представників Комітету, якщо є бажання, взяти участь, інформація буде надана. Також, оскільки там обговорюється окреме питання недискримінації, то також колеги, які із секретаріату, які опікуються цим питанням, взяти в цьому участь. Що мене трошки насторожує в цьому, що була чіткість і зараз я цієї чіткості не бачу. В цьому чіткість була. Є два етапи. Є перший – законодавчий етап і він був виконаний. І другий – інституційний етап, коли вже, власне, імплементація йде ця і перевірка створення чи функціонування, якості функціонування цих інститутів, виконання законів, які прийняті на першому етапі. Зараз ми все більше чуємо, що нібито знову треба приймати один закон, другий закон, третій закон, четвертий закон, то і я не почув, на жаль. Я говорив окремо неформально з міністром, він ... в даному випадку це був закордонних справ, не юстиції ... він не міг пояснити, чому виникають ці знову і знову питання щодо прийняття того чи нового якихось нових законів. Це може бути і мати рацію, а може це просто привід для того, щоб знову і знову відкладати надання ...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ: ... ні, я просто говорю, тому що це і наша проблематика для того щоб ...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ: ... отже інформація буде надана. Я просив би щоб Богдан Глоба взяв участь від мого імені в засіданні, як мій радник, в засіданні цієї робочої групи 21 числа. Це на сьогодні все. У нас наступне засідання, якщо нічого надзвичайного не відбудеться, це 7 жовтня, в 14:30. Дякую. Бажаю колегам плідної участі в партійному